

Spis treści

Wstęp	9
Konzentrationslager Auschwitz-Birkenau	9
Człowieczeństwo	10
IRENA WIŚNIEWSKA	
„Pielęgniarka” z misją	15
Apel poranny	16
Ten jeden apel	17
Przerwany sen	18
Książki łączą ludzi	20
Tramwaj na Szucha 25	22
Wiadomość bez odbioru	23
Drobnoustrój	24
Buty jak nowe życie	25
To się dzieje naprawdę	27
Misja	27
Blok Śmierci	29
Poezja	30
List niewysłany	31
Odważna	33
Ten koń jest mój!	35
Życie jeszcze raz	38
URSZULA KOPERSKA	
Mała dziewczynka z Auschwitz	41
Jeszcze teraz to widzę	42
Ostatni obraz ojca	47
Świat wiecznie toczy wojnę	47
Rozstania	48
Smutki i zmartwienia	49
Smak	51
Obozowe dzieci	52
Ochotniczki	53
Śnieg skrzył się, raził w oczy	53
Największa strata	54
Do szkoły w beżowym berecie	57
Biel jest nieskazitelna	57
Pamiętnik warszawskiego chłopca	59
SEWERYNA PODBIOŁ	
Samotna w Auschwitz	63
Rozdzieleni	65
Kilka gramów złota	68

List do Matki	70
Polka przeciw Polce	71
Blockspira	72
Niemka w cywilu	72
Czasy się zmieniają, a my wraz z nimi	76

ŁUCJA JANOSZ

Oddana rodzinie i Ojczyźnie	79
Niemcy już tutaj są	80
Pod „Trzema dębami”	81
Jestem Polakiem	82
Siostra partyzanta	85
„Uciekłem!”	88
Warszawa się pali!	90
Wolna z dala od domu	92

BARBARA DONIECKA

Samotna wśród wielu samotnych	97
Wyczekiwane dziecko	98
Grosse Kinder	104
Rany boskie, to Oświęcim!	105
W której „dziesiątce” jestem?	106
My wolności chcemy, a tu Warszawa idzie	107
Umarła z tęsknoty	109
Boże, Ty wszystko możesz	110
Wykrzyczeć, co czuję	111
Berek!	112
Kopce pluskiew	112
Zjedz, zanim wywiozą nas do krematorium	115
Cegiełka	115
<i>Deutsche kaputt!</i>	117
„Tata”	117
Wyzwolenie ma smak zupy	119
Brama	120
Z jednej niedoli w drugą niedolę	123
Nowe życie	123
Sen o Auschwitz	123

LEOKADIA ROWIŃSKA

Ciąża i poród w Auschwitz	127
Jak pięknie, jak pięknie ćwiczą!	128
Złoty pierścionek	129
Do Auschwitz w rocznicę ślubu	130
Jedwabna sukienka	132
Twarze	133
Szkarłat na śniegu	135
Nie było miejsca w żadnej gospodzie	138
Bez poduszki, bez pieluszki	139
Kręte ścieżki prowadzą do domu	141
Radosne powroty	142

Najmłodsza Ofiara Marszu Śmierci 143

JANINA JAKIMIUK

Niewinna jak wszystkie inne 147
W złym miejscu, o złej godzinie 148
Chłopcy to czy dziewczęta? 148
Na każdym kroku nienawiść 150
Anioł Stróż 151
Być Polakiem do końca 152
Niespodzianka 154

SABINA NAWARA

Odważna więźniarka 157
Poranek inny niż wszystkie 158
Nowy dom 161
Jedna chwila radości 165
Szara rzeczywistość 166
Żadnej pracy się nie bałam 166
O krok od krematorium 170
Zastrzyk życia 171
Idzie dziewczę po lesie 172
Niemy krzyk dzieci 173
Ukryta wiadomość 173
Transport w nieznane 174
Mama 175
Rajskie życie 176
Jak zostałam kontrolerem 177
Bombardowanie 178
Biała flaga 180
Długa droga do domu 180
Dzban z mlekiem 183
„Dziadek” 185
Nie żałuję 187

ZOFIA WARELUK

Urodzona w Auschwitz 193
Trzyście córek zamiast jednego syna 194
Jedno ciało 195
„Nie, nigdy! Nie wolno zabijać dzieci” 199
Przerażający płacz matek 201
Matka chrzestna z wody 201
W niepamięci 203

WIESŁAWA GOŁĄBEK

Auschwitz pochłonęło moją rodzinę 207
„Po nitce do kłębka” 208
Miejsce, które omijają nawet ptaki 212
Ludzie numerki 214
Walka o swoją pozycję 216
Wesz to twoja śmierć 217

Nieemożliwe, a jednak	220
Cierpliwy Kwaśny	223
Bociany	224
Budowanie pod karabinem	225
Dobre musiało przyjść	227
Dymy nad Birkenau	228

ALINA DĄBROWSKA

Kobieta, nad którą czuwała Opatrzność	231
Były ich tysiące	232
Wracałam myślami do domu	235
Pierwszy znak z niebios	237
Tajna maszynistka	238
Znak drugi	239
Jest, świeci się Auschwitz	243
Listy	245
Muzułman	249
Nie myślałam o śmierci	249
Puff	252
Krematorium płonie	252
Nie do wiary	253
Banda z Oświęcimia	254
Dokąd teraz?	255
Samotna chata	256
Powrót do życia	257
Auschwitz to piekło	258

WALENTYNA NIKODEM

To ona złapała Drechsel	261
Choinka	262
Na Gdańskiej	267
„Kaczuszka”	271
Kożuch i buty ojca	273
„Peretka”	273
Tłum stworów	274
Ciepłe pończochy	275
Paczki	277
Ucieczka	279
Prezent urodzinowy	279
Szwabska Szwajcaria	281
Zespół baletowy	285

Zakończenie **289**

Na cmentarzu płacze się albo milczy	289
-------------------------------------	-----

Podziękowania **297**